

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

## Yttrande över förslag till revidering av EU:s elmarknadsdesign

Regelrådet har i uppgift att bistå regelgivare, om dessa begär det, med att granska konsekvensutredningar till förslag från Europeiska unionen som bedöms få stor påverkan för företag i Sverige och lämna råd om vad en svensk konsekvensutredning bör innehålla.

Regelrådet har fått möjlighet att yttra sig över EU-kommissionens förslag till förordningar om en förbättrad utformning av unionens elmarknad, COM (2023) 148), respektive om skydd mot otillbörlig marknadspåverkan på grossistmarknaden för energi, COM (2023) 147. Förslagen innebär ändringar av befintliga EU-rättsakter (elmarknadsdirektivet, elmarknadsförordningen, förordningen om EU:s byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (ACER) och förordningen om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi REMIT) och syftar till att snabbare öka andelen förnybar energi och fasa ut fossila bränslen, stärka konsumenternas ställning på elmarknaden och skydda dem mot framtida pristopp och potentiell otillbörlig marknadspåverkan samt göra EU:s industri ren och mer konkurrenskraftig.

Förordningsförslagen saknar åtföljande konsekvensutredning. Kommissionen anger att mot bakgrund av initiativets brådskande karaktär har i stället ett arbetsdokument som ska förklara och motivera skälen till förslagen utarbetats (SWD(2023) 58 final). Kommissionen redogör för genomförda samråd, ett offentligt och ett riktat, som ägde rum mellan den 23 januari och den 15 februari 2023.

Regelrådet anser att kommissionen relativt väl beskrivit skälen till de olika bestämmelserna i författningsförslagen. Däremot saknas närmare beskrivningar och analyser av alternativa lösningar, utformningen av olika bestämmelser och deras effekter. Kommissionen anger att förslaget kan leda till ökade kostnader och bördor för företag, men att dessa är proportionella, små eller minimala. Då det saknas utförliga eller kvantifierade redovisningar är dessa slutsatser minst sagt svåra att bedöma.

Regelrådet noterar att EU-kommissionen i allt större utsträckning utnyttjar brådskandekriteriet för undantag från formell konsekvensutredning, vilket är bekymmersamt och kan medföra allvarliga konsekvenser, särskilt då det gäller sådana omfattande och genomgripande regelverk som nu föreslås. Det är särskilt bekymmersamt med beaktande av att utredning av konsekvenser är en central del av arbetet med utformning av regelförslag för att säkerställa att utformningen blir så ändamålsenlig som möjligt.

Då konsekvensutredning på EU-nivå saknas försvåras vidare framtagandet av nationella kompletterande konsekvensutredningar och nationella ståndpunkter i förhandlingsarbetet, vilket i sin tur riskerar att medföra både förlängd förhandlingsprocess och ett sämre regelverk. Regeringskansliet konstaterar i sin faktapromemorian i ärendet (2022/23:FPM73) att kostnader och andra konsekvenser i dagsläget svåra att uppskatta och behöver analyseras vidare (1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys) och att det är viktigt att åtgärder är

baserade på en tillräcklig konsekvensanalys och inte medför onödig administrativ börda för myndigheter och företag (2.1 Preliminär svensk ståndpunkt).

En viktig del i konsekvensutredningsarbetet är samråd med berörda aktörer. Regelrådet noterar att EU-kommissionens samråd genomfördes under ett fåtal veckor i slutet av januari och början av februari och att förslaget presenterades en månad därefter och konstaterar att detta är en tidsmässigt mycket begränsad tid för lagstiftningsarbete. I detta sammanhang konstaterar Regelrådet att av den information som framkommit är att Regeringskansliet inte avser att skicka ut förslaget på sedvanlig remiss utan endast hålla ett remissmöte, som genomfördes digitalt under två timmar den 3 april 2023, men att det också öppnats för möjlighet att lämna kompletterande skriftliga synpunkter. Av den ovan nämnda faktapromemorian anges att ett remissmöte genomförts, men under rubrik 2.4 Remissinstansernas ståndpunkter, anges inget om just remissinstansernas ståndpunkter.

Som Regelrådet förstår det har förhandlingarna om flera övriga lagstiftningsförslag inom den gröna given från EU-kommissionen redan att börjat förhandlas, eller kommer att påbörjas inom kort. Det är sannolikt att detta kommer att ske även för innevarande förslag. Det är därför av yttersta vikt att en preliminär nationell konsekvensutredning, som kan utgöra stöd i förhandlingarna och revideras löpande vid behov, snarast upprättas. Utredningen bör utgå från de aspekter som återfinns i 6-7 § i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, med särskilt fokus på beskrivning av berörda svenska företag, utformningen av förslagets olika bestämmelser och deras effekter på berörda företag och hur konkurrensförhållanden - mellan branscher, mellan olika typer av företag och mellan svenska och utländska företag – påverkas. Regelrådet vill understryka vikten av löpande samråd med såväl myndigheter som företag och branschorganisationer.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#). Tillväxtverket kan också ge stöd till regelgivare i enskilda ärenden.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 april 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.



Anna-Lena Bohm  
Ordförande



Anna Stattin  
Föredragande